

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponta reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Egész évre 2 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Telefon száma: 62.

Egyes szám ára 2 fillér.

Tornyosuló felhők.

— június 30.

Nem szokatlan tünemény a természet körében, hogy verőfényes meleg nyári nap után az esti szürkület beálltával fekete felhők körvonalai tűnnek fel a látóhatár szélén. Hűvös szellő leng végig a tájon, csakhamar villámlás és menydörgés közt tör ki a vihar.

A magyar közélet terén, ahogy megszűnt a másfél évig tartó obstrukció, s Tisza István grófnak sikerült kormányt alakítania, egy pillanatra a nyugalom és a békés fejlődés verőfénye ömlött el.

Alig vártuk már, hogy kilábolhassunk az országos restanciák tömkelegéből s rátérhessünk a haladás útjára. Lázassal indult meg a munka, hogy amit az ipar, kereskedelem, kultúra másfél év meddőség alatt veszítettek, azt a legszükségesebb törvényjavaslatokkal helyreállítsuk. Mert mi még nem vagyunk abban a consolidált helyzetben, hogy pihenőt tarthatnánk. Gazdagodás terén nem engedhetjük meg azt a luxust, hogy megálljunk a kulturális előhaladásban. Abban a szédületes versenyben, melyet a kulturális népek művelődési és gazdasági téren kifejtenek, nekünk egy pillanatnyira sem szabad ellankadnunk; ellenkezőleg minden időt, mi rendelkezésünkre áll s minden erőt, mely a hazai földben és faji sajátosságainkban elraktározva van, üzembe kell hozni, hogy ezen a különleges helyen, nyugat és kelet közé ékelve, nyugati vívmányokkal léphessünk fel a kelet előtt s így biztosítsuk fenmaradásunkat. A függetlenségi pártnak volt ez egyik érve a leszerelés mellett, hogy a közjogi sérelmek hosszú vitatása ne akassza meg fejlődésünket. Így jutottunk el ahhoz a ponthoz, hogy a magyar országgyűlés az 1904. évre szóló költségvetést tárgyalhatja.

Az angol parlamentből származott át hozzánk is az a szokás, hogy a költségvetési vita alkalmával a képviselők az ország minden ügyét-baját felszínre hozhatják; célja ezzel a parlamentnek nem más, mint hogy akkor, midőn a pénzüsszeget a miniszteriumnak kiszolgáltatja, egyszersmind az égető sebek orvoslására, nagy hiányok pótlására is felhívja a miniszter figyelmét.

A költségvetési vitát szélesebb mederben folyó nemzetiségi vita vezette be. És nem ok nélkül. A galaci levél-történet határozottan a nemzeti önérték

és a magyar nyelv tekintélyének rovására esik. Kovácvics István horvát képviselő leleplezése a magyar államesszme ellen indított végzetes aknamunkákról rántotta le a leplet. Az a százados gyűlés, a melylyel Ausztria a magyar önálló ág iránt viseltetik, a horvátokban mindig szövetségi társakat keresett Magyarország ellen; folytonos pénzadományokkal, legutóbb a horvát ifjaknak a bécsi egyetemen biztosított előnyökkel akarja magához édesgetni a horvát közvéleményt, hogy a magyar és horvát nemzetnek egymáshoz való viszonyát meglazítsa.

Azért a fehér lapért, melyet Deák Ferenc nyújtott a horvátoknak s a melyre minden kivánságukat feljegyezhettek, a hála az, hogy magyar főrendiházi tagok praetizse alatt széttépik a magyar trikolor, sorbatiporják a magyar nemzeti címet s a magyar államesszme minden érvényesülését lehetetlenné tenni iparkodnak.

Ez történik a nyugati periferiákon. De nem kisebb a veszedelem keleten, a románok közt. Azok a nemzetiségeknek hizelgő nyilatkozatok, melyek a mai kormányzat körében elhangzottak, feltűzelte a magyar államesszme titkos ellenségeit mind és a románok lobogójukat kibontva, sorompóba állva, elhatározták, hogy az 1881. és 1882. ben fogadott passzivitásukból kilépnek s teljes actiót indítanak arra, hogy a legközelebbi választásokon legalább 20 képviselőt küldhessenek a parlamentbe. Alapítanak napilapot, mely eszméiket szétszórja a románság szívébe. Sorra alapítják a bankokat, a melyeknek legfőbb célja az, hogy ha valamely magyar birtokra árverést tűznek ki, azt megszerezzék a románság számára.

Keserű igazság, hogy ha ily nemzetiségi törekvéseknek sikerül valahol eredményt elérni a magyarsággal szemben, rögtön az egész látóhatár megtelik ellenséges alakokkal és törekvésekkel s a mi állami suprematiánk egész erejébe kerül, hogy ezeket a támadásokat visszorszorítsa a kellő mederbe. Így halványodik lassankint a magyar államesszme fénye s így válik a magyar suprematia inkább költői fictióvá, mint eleven valósággá. Utóvégre is igaz lesz, hogy e hon területén, mindenki inkább parancsol és boldogabbnak érzi magát, mint a magyar. S mi, akik a magyar géniust szeretjük teljes erejében és diadalában látni, csalódott szívvel fordítjuk el tekintetünket az olyan látványtól, mikor

ezt a nemzeti géniust megaláztatás éri.

Ha a magyar közvélemény fel nem ébred gondolatlan mély álmából, a nemzetiségi vidékekről tornyosuló felhőkből oly vihar fog keletkezni, mely alapjában ingatja meg a magyar államot.

Videant consules!

Lukácsy István.

A pénzügyreformja. A pénzügyreformjaira készül a pénzügyminiszter. Már megbízást is adott a minisztérium az illetékes ügyosztálynak az adatok gyűjtésére. A minisztérium különös tekintettel lesz a külföldi példákra, amelyeket, amennyiben azok értékesek, föl fognak használni a készülő reformtervezetnél.

Széll Kálmán — a déli vasut igazgatója. Az olaszországi sajtó legtekintélyesebb orgánumai azt a hirt korpoltálják, hogy a vasuti igazgatója Klumeczky báró a legközelebb nyugdíjba vonul és helyébe Széll Kálmánt nevezik ki. A „La Voce Del Popolo” is, amely igen elterjedt olasz lap, a legutóbbi számában egész határozottsággal közli ezt és befejezett ténynek mondja.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Sajtó tudósítónktól —

Budapest, 1904. június hó 30-án.

Az ülést Feilitzsch Arthur báró elnök vezette, a ki mindenelőtt jelentést tett a királyi kvóta döntésről.

Feilitzsch Arthur báró elnök kissé elhamarkodva azt a határozatot hirdette ki, hogy: hogy a kormányelnök jelentése tudomásul vétetik, a mi ellen Olay Lajos Ugron Gábor és Polonyi Géza azonnal felszólt.

Tisza István gróf kormányelnök hozzájárulásával abban úgy állapodtak meg, hogy a miniszterelnök átiratát kinyomatják és napirendre tűzik, a tudomásul vételről majd csak annak idején határoznak.

Ezután a költségvetés tárgyalására tértek.

Pintér Sándor nemzeti párti nem fogadja el a költségvetést, és foglalkozik a 9-es bizottság programjával, és miután röviden kifejti bizalmatlanságának okait, kijelenti, hogy Apponyi Albert gróf határozati javaslatához csatlakozik. Beszédének egyik részében azt ajánlja, hogy már a gyermeket oktassák ki a katonai dolgokba. Pénzbe ez nem kerül. Majdnem minden tanító rezervista, aki aztán ki oktathatja a reá bizott gyermekeket. Különb embereké válnának, mint akár a Japánok. A kormányelnök beszédében ezt a kifejezést használta: „Fedik egymást.” Ez helytelen, e helyet használja: Egyet értenek, vagy nem értenek egyet. Ha azt a kifejezést használjuk, hogy fedik, akkor nemsokára oda

jukadunk ki, hogy a háztetőket gondolatokkal fedjük, (derűtség). Ismételtelen kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon). És most a miniszterelnök emelkedett fel szólásra.

Tisza István gróf miniszterelnök azért szólt fel, hogy a vita során felhangzott dolgokra válaszolhasson. A mostani költségvetési vita mint egy oázis, szemben a két esztendeig tartott áldatlan állapottal, s ezt aztán örömmel üdvözlö. Különös figyelmet érdemel egy fiatal képviselőnek felszólalása, mert viszhangja egy olyan férfinak, akit az egész ház pártkülönbség nélkül becsült.

Felkiáltások balról: Éljen Horánszky Nándor!

Tisza István gróf: Örvendetes, hogy az ő eszméjét méltó utód örökölte.

Az első felelet abban rejlik, hogy olesó hitelt biztosítsunk a kisbirtokosoknak. Az orvoslásra a hitelszövetkezeteknek prociális fejlődése szolgál első sorban. A nagyobb takarékpénztárak pénz feleslegét időszerű volna a falusi hitelszövetkezeteknél elhelyezni. Mindenkinek arra kell törekedni, hogy úgy a szövetkezetek, mint a takarékpénztárak egymást segítsék. Majd Viktorin beszédére reflektálva kijelenti, hogy igenis támogatni kívánja azon egyházak vezetőit, akik a nemzetekre izgatások meggátlását előmozdítják. Nem tartja szükségesnek a nemzetiségi törvény rerezíóját, mert kormányzási tevékenységgel is el lehet nyomni a hazafiatlan izgatásokat.

Liszt ezután további beszédében Apponyi Albert gróf minapi beszédével foglalkozott. Kijelentette, hogy Apponyi addig, a míg a kormánypárti padokon ült, nem aggódott a hadügyi követelések nagysága fölött, sőt a civilista felemelésén sem, most azonban megváltozott az álláspontja. Majd rátért Komjáthynak határozati javaslatára s kijelentette, hogy a kormány a választási reformot meg fogja valósítani.

Tisza István gróf ezután néhány interpellációra adott választ s ezzel az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

Frigyes főherceg útja.

Budapest, jun. 30. Bécsből jelentik hogy Frigyes főherceg tegnap este Veneziából ideérkezett.

A kielii találkozó.

Budapest, jun. 30. Kielből jelentik: Tegnap este a hajókat ismét kivilágították. Edvárd király este elhagyta a Hohenzollernt és sorfalat álló fáklyával megvilágított csónakok között vonult a yachtjára. A német hajóhad üdvözléseket adott.

Budapest, jun. 30. Kielből jelentik: Edvárd király ma reggel valamivel fél 7 óra után visszaindult a Viktoria and Albert yachton. A yachtot torpedónaszádbomboló kísérte. Az angol hajóhad többi hajója már az éj folyamán bevonult a csatornába.

Soós bírót elítélték.

Budapest, junius 30. A budapesti kir. ítélőtábla ma mondott ítéletet, *Soós* Kálmán dr. törvényszéki bíró vesztegetési bűnperében. A kir. tábla nagy tárgyalótermében *Horváth* Béla dr. elnök hirdette ki az ítéletet, mely a következőképen szól:

Ő felsége a király nevében! A budapesti

királyi ítélőtábla a megvesztegetés büntetével, illetve abban való bűnrészességgel vádolt dr. *Soós* Kálmán és társa elleni ügyben a megtartott zárt ülésben a következőleg ítélte:

Dr. *Soós* Kálmán ellen az első bíróság által hozott ítéletet annak indokai alapján helybenhagyta, *Schwarcz* Abrahámot pedig a négyrendbeli zsarolás kísérletének vádja alól fölmenti és ehhez képest az ítélet foganatba vételétől számított egy évi börtönre és három évi hivatalvesztéssel sújtja; az ekként megszabott büntetésből az 1900. február 9-től november 13-ig előzetes letartóztatásban, illetőleg vizsgálati fogságban töltött két hónap beszámíttatik. Az ítélet többi rendelkezése es közbenszóló végzése helybenhagyatik.

Görög-román konfliktus.

Budapest, jun. 30. Konstantinápolyból jelentik. A nagyvezér táviratilag utasította a janinai válit, hogy azonnal bocsássa szabadon Konstantineszkü kucooláh papot, kit a perivolii kajmakám letartóztatott, mert kucooláh nyelven mondott misét. A janinai törvényszék 13 görögöt, kiket Janinában azért tartóztattak le, mert Pabeano román konzult nyílt uton tettleg megtámadták, két hónapi fogházra, 11 görögöt pedig 21 napi fogházra ítélték. Ez az ítélet valószínűleg ráírja a görök lakosságot arra, hogy hagyjon fel a román konzullal szemben tanúsított ellenséges magatartásával.

Vasuti szerencsétlenség a fővárosban.

Budapest, junius 30. A lajosmizsei vicinális vonaton ma szerencsétlenség történt. A vicinális 1 órakor indult a nyugoti pályaudvartól. Dinamitot szállított az örkényi táborba. Mivel a vasut vonalon sorompó nincsen, a vicinális rendesen erős fűtvel jelzi közeledtét. Ez a jelen esetben elmaradt. *Tóth* István a felvert por és a szekérzörgés miatt csak akkor vette észre a vonatot, amikor már késő volt. Az összeütközés nagyon heves volt és *József* Samut aki a szekéren ült kidopta a sinekre, míg *Tóth* Istvánon keresztül ment a vonat és borzalmasan összezúzta a mellkasát.

Emberpusztító vihar.

Budapest, jun. 30. Moszkvából jelentik: Tegnap itt és a környéken nagy vihar dult erős jégveréssel. Sok gyárkémény beszakadt és megsérült, több épülő ház elpusztult és néhány templom kupolája is lerepült. 10 óráig a kórházakban 35, jórészt a jégtől megsebesült személyt szállítottak be. Eddig megállapították, hogy a jég Moszkvában három embert agyonvert. Hir szerint a környékbéli falvakban 150 embert pusztított el a jégverés.

A tibeti hadjárat.

Budapest, jun. 30. Giangeseből jelentik: A tibetiek fegyverszünetet kértek alkudozások megindítása végett.

A háború.

Expressz tudósítás.

Azt a szenzációs hírt, hogy a japánok Port-Artur három erődítményét elfoglalták, nem erősítették meg, de hivatalos helyről meg sem cáfolták. Londonból kaptunk csak egy táviratot, mely erről szól. Ha a hír igaz, úgy Port-Artur ellenállása csak napok kérdése s

nemsokára japán lobogó leng a bevehetetlen erősség szirtfokain.

London, jun. 29.

(Reuter.) Tiencsinből megerősítik, hogy 27-én a japánok heves csata után Port-Artur három erődítményét elfoglalták. A védelmet a belső várban koncentrálták.

Pétervár, jun. 29.

Wladiwostokból jelenti a *Novoja Wremja*: A birói eljárás az elkobozott angol „Allenton” hajó ügyében véget ért. Kintunt, hogy az angol hajón nagymennyiségű szén volt, Ezért az egész készletet elkobzták. A hajó készletének súlya 6500 tonna és egy millió rubel az értéke. A szenet valószínűleg az angolok vagy *Sajebó*, vagy pedig egy japán szénraktár részére akarták szállítani. Az ítélet ellen az angolok részéről eddig semmi sem történt.

London, jun. 30.

A Standard Tiencinből és a Daily Telegraph Tokióból egybehangzóan azt jelentik, hogy 25-én Kaipingnál heves itközvet volt, a melynek folytán a japánok következő nap megszállták a helységet.

Tokio, jun. 30.

Gensani távirat szerint az orosz vladivosz-toki hajoraj ma megjelent Gensan előtt és megtámadta a várost.

A nőipariskola kiállítása.

(*Saját tudósítónktól.*) Lapunk egyik mult számában megirtuk már, hogy a szabadkai nőipariskola kiállítást rendez a növendékek munkáiból. A kiállítás tegnap nyit meg nagy közönség jelenlétében, a mely gyönyörködve szemlélte meg a kiváló műizléssel elkészített különféle tárgyakat.

Tíz hónapja csak, hogy a nőipariskola megnyitotta kapuit s dacára, hogy az intézet vezetősége minden anyagi támogatást nélkülözött, a fáradságos munkát igen szép eredmény jutalmazta. A kiállított munkák nagy száma, szépsége, izléses kiállítása igazán bámulatot kelt minden szemlélőre.

És hogy az iskola rövid fennállása óta ilyen nagy sikert ért el, az első sorban *Czner* Andorné érdeme, aki az iskola megteremtette és *Harisné* Major Ilona igazgatónőé, a ki fáradságot nem ismerő lankadatlan szorgalommal és kitartással buzgolkodott azon, hogy a 10 hónapi munka babérokat teremjen. Ezt pedig sikerült elérni. A kiállítás e hó 6-ig van nyitva. A kiállított munkák közül kitüntek:

Bécsi Lajosné izléses, magyar motívumu diván párnája és színes himzései. *Tóth* Pannika ó-német vászonra készült áttört futója s fára égetett asztala s egyéb festései. *Rónai* Margit fára égetett és festett asztala, rátét munkája és paiantlace napernyője. *Vass* Ella gobelin himzésü képei, faégetései s festései. *Szeberényi* Ludmilla perzsa-ajour párnája és színes himzései. *Gyelmis* Ilona divánpárnája. *Páncsics* Krisztina színes himzései s fehér abrosza áttört himzéssel. *Frank* Rózsa fehér himzett asztalfutója, üveg festése s égetett munkái. *Fischer* Ella, *Krausz* Ilonka, *Horváth* Irma, *Temák* Margit rátét munkái s himzései. *Deutsch* Irén, *Lengyel* Róza rece s színes himzései.

A fehér himzésben különösen kiváltak: *Kuntich* Matild, *Piukovits* Róza és *Blessits* Matild. Szép munkák még: *Tary* Ilona selyem festései, *Erdélyi* Ilonka spanyol himzése és *Kosztolányi* Mariska oltárterítője, *Tary* Rózsi és *Toncs* Margit festései.

Fehér varrásban kiváló munkák: *Tary* Rózsi pongyolája, *Tary* Ilona, *Probojsevit* Teréz *Ripp* Ilona gép és kézi varrásai.

HIREK.

Regényünk.

Lapunk vasárnapi számában egy szenzációs regény közlését fogjuk megkezdeni. A regény, amelynek szerzője *Sienkievics* Henrik

már eddig a *tizenhatodik* kiadást érte meg. Magyarul még nem jelent meg sem fordításban, sem könyvalakban és így azt hisszük, hogy jó szolgálatot teszünk olvasóinknak, ha a szenzáció számba menő irodami újdonsággal megismertetjük. A regényről lapunk holnapi száma közöl bővebbet.

— **A városi tisztviselők szünete.** Holnap elsején új rend lép életbe a torony alatt. A forró nyári időszak alatt ugyanis tisztviselőink a délutáni órákra fel vannak mentve a hivatali teendők alól. Julius és augusztus hónapokban tehát reggel hét órától délutáni egy óráig tartanak a hivatalos órák.

— **Hírek a kórházból.** Dr. *Wilhelm* Adolf a Mária-Valéria kórház igazgató-főorvosa holnap kezdi meg hat heti szabadságát, a melynek legnagyobb részét Karlsbadban fogja tölteni, Távolléte alatt az igazgatói teendőket dr. *Schnier* György osztályorvos fogja ellátni. A szemészeti osztályon a távollévő főorvost dr. *Faragó* Géza segédorvos helyettesíti. — Dr. *Klein* Adolf osztályorvos szabadságideje ma lejárt, minél fogva holnap már átveszi a belgyógyászati osztály vezetését.

— **Egyházfelügyelőválasztás.** A bácsi ág. ev. egyházmegye Ujvidéken tartott egyházmegyei közgyűlésén, a dr. Gertinger Pál elhalálozása folytán megüresedett másodfelügyelői állásra a hit- és ügybuzgó dr. Lelbach László cservenkai lakos, nagybirtokost választotta meg nagy lelkesedéssel egyhangúlag.

— **A megtámadott főigazgató.** Szegeden — mint onnan írják — kínos eset képezi a közbeszéd tárgyát. Egy részeg ember ugyanis nyílt utcán inzultálta *Platz* Bonifác dr. tankerületi főigazgatót. A kínos eset így történt, hogy *Platz* a Somogyi utcán ment végig, a midőn hirtelen egy részeg iparos haladt el mellette és a falhoz szorítva öklével a főigazgató arcába ütött. A támadó *Tóth* Vilmos kárpitos, a kit letartóztattak.

— **Szabados János temetése.** Tegnap délután helyezték örök nyugalomra *Szabados* János ügyvédet. A temetésen az egész város közönségének általános részvétele nyilatkozott meg és ez kísérte utolsó útján társadalmunk e kiváló és oszlopos tagját. A gyászháznál jóval a gyászszertartás előtt nagy közönség jelent meg s a közönség soraiban helyet foglaltak a különféle testületek küldöttségei. A koporsót a család és város notabilitásai állották körül s a midőn *Mamuzsich* Félix kanonok beszentelte a halottat, megindult a hatalmas gyászmenet a temető felé. A gyászkocsi után külön kocsi vitte a koszorukat, a melyek teljesen elborították az elhunyt sírját.

— **25 éves találkozó.** Szép ünnep folyt le vasárnapon Baján. A 25 évvel ezelőtt érettségizett ifjak — ma már meglelt, komoly férfiak — találkoztak. Harmincznégy ifjú nyert 25 év előtt érettségi bizonyítványt, és ezek közül máig 11-en meghaltak. Az akkor érettségit tettek közül összejöttek: *Tyirity Döme* gkel. lelkész Regőczéről, dr. *Mihálovics* Béla ügyvéd Budapestről, Nagy László megyei főszámvevő Szegszárdról, *Gáspár Dénes* községi jegyző, *Gött* Géza uradalmi intéző, dr. *Vécsei Samu* ügyvéd Szabadkáról, *Révész* Vilmos orvos Budapestről, dr. *Heisler* Jakab orvos Szabadkáról, dr. *Bors* Lajos orvos Pécsent, *Szatmári* József községi jegyző Vaskútról, dr. *Nikolausz* Béla ügyvéd Bajáról, *Steuer* Gyula törvészéki bíró Budapestről, *Harlikovics* Károly Ujvidékről, dr. *Fischhof* Henrik ügyvéd Kunszentmiklósról. Reggel szent misét hallgattak, aztán megkoszorúzták elhalt tanáraik és iskolatársaik sírjait. Mielőtt szétmentek volna az iskolatársak, elhatározták, hogy 10 év múlva — 1914 ik évben — ismét találkozni fognak.

— **A sztrájk ellen.** Bajáról írja levelezőnk: Az ipartestület feliratot intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben kéri, hogy a miniszter a mind sűrűbben előforduló sztrájkoknak rendeleti uton gátot vethessen.

— **A palicsi út szépitése.** Közigazgatásunk fejének dr. *Biró* Károly polgármesternek előrelátó gondoskodása egy igen fontos körülményre hívta fel ma átiratilag a városi tanácsot. A szegedi országútnak forgalma különösen Palicsig oly rohamosan emelkedik, hogy az építkezés megfelelő fejlődése ezen az utvonalon mihamarabb várható, továbbá a villamos vasut második sinpárja is rövid időn belül ki fog épülni. Feltétlenül szükséges tehát, hogy az utvonat forgalmi és szépségnyi szempontból szabályoztassék. Ezért tehát felhívja a polgármester a tanács figyelmét, hogy a palicsi utvonatra csak olyan építkezésekre adjon engedélyt, a melyek a jelenlegi utvonaltól jóval beljebb eszközöltetnek és az épületek előkertekkel is el lesznek látva.

— **Geológiai kutatások Ujvidéken.** Még a múlt esztendőben történt, hogy *Eötvös* Loránt bárót, a magyar tudományos Akadémia megbizta hogy természettudományi tanulmányokat végezzen. *Eötvös* báró akkor kijelentette, hogy Ujvidék és környéke rendkívül fontos tanulmányi pont ugy a geológia, mint a természettan szempontjából. Most tudósítónk arról értesít bennünket, hogy tegnap egy teljesen felszerelt kísérleti állomás érkezett Ujvidékre. A kísérleti műszerek egy remek szerkezetű és berendezésű kocsin vannak elhelyezve, amely négy embernek szolgál egyszersmind lakásul. A kísérletezők addig is, míg a városon kívül a laló épület felépül, az ujvidéki gimnáziumban laknak. A kutatásokat a napokban fogják megkezdeni.

— **Esküvő.** A szabadkai aranyifjuság legkedveltebb tagja dr. *Fölser* István kedden tartotta esküvőjét Ó-Becsén gombosfalvi *Gombos* Adrienne urhölgygel, gombosfalvi *Gombos* Béla volt országgyűlési képviselő leányával, *Násznagyok* voltak a menyasszony részéről: dr. *Antunovits* József városunk volt országgyűlési képviselője, a vőlegény részéről dr. *Váli* Dezső törvényszéki orvos. A minden toklntetben fényesen mondható esketési szertartás polgári részénél dr. *Balaton* Gyula ó-becsei főszolgabíró funkcionált, az egyházi esketést pedig *Jauch* Ferenc apátplébános végezte fényes segédlettel. Az egyház! szertartás végeztével a templomi ének és zenekar a »Hymnus«-t adta elő, amelynél szebb áldásban nem részesülhetnek magyar hitvestársak. Ezt a szép szokást ilyen alkalmakkor nálunk is maghonosíthatnák.

— **Uj műutak a vármegyében.** Bács-topolyáról írja tudósítónk: Az alispáni hivatalban a napokban versenytárgyalás volt műutépítési munkálatok biztosítására. És pedig: a bácsalmás—bajmok—ómoroviczai kö ut 17 km. közuti terméskőburkolatu szakasznak kőalapos, kavicsos uttá leendő átalakítására (előírányzat 2500 korona); Szeghegytől a hegyesfeketehégyi vasuti állomáshoz vezető uton Szeghegy község belterületén szükséges árok kikövezésére (6545 korona); a pivnicza—verbászi körut 6—7 km. szakaszának műutal leendő kiépítésére (59-284 korona). A bizottság *Rohelm* Károly és fiai zombori céget bizta meg az összes munkálatok kivitelével.

— **Baja város közgyűlése.** Bajai tudósítónk írja, hogy a város július hó 8-án tartja meg rendes havi közgyűlését. A közgyűlés elé a város lakossága nagy érdeklődéssel tekint, mert itt fog eldőlni a színház építés sorsa. Ekkor fogják ugyanis tárgyalni *Allaga* Ottó törvényhatósági bizottsági tag azon memorandumát, amelyben indítványozza, hogy a színház, iskola, csendőr laktanya és tűzoltó laktanya céljaira megvegye a város a Kiszállási uradalom telkét és sétatér céljára kisajátíttassék a *Ferencrendi* kolostorhoz tartozó 5 holdnyi belvárosi kert. *Allaga* indítványa aligha fog elfogadtatni.

— **A zentai tűzoltó ünnep.** Zentáról jelenti tudósítónk, hogy ott tegnap folyt le az a nagyszabású ünnepély, a melyre hetek óta lázasan készült az egész város közönsége. Tegnap avatták fel ugyanis a tűzoltók új laktanyáját és szentelték fel az egyesület zászlaját. Az ünnepség alkalmából a város is diszt öltött. Az ünnepi beszédet *Hoch* János országos képviselő tartotta, utána pedig *Ováry* Ferenc dr. országos képviselő mondott alkalmi beszédet. Az előestén özv. *Buday* Dezsőné, zászlóánya tiszteletére szerenádöt adott a tűzoltóság. Szabadkáról *Sziebenburger* Károly tanár volt jelen az ünnepélyen, a kit szellemes felolvasásáért zajosan ünnepeltek. Ugyszintén lelkes ovációban volt része Dr. *Kalmár* Antalnak is.

— **Egy sztrájk vége.** A bajai asztalos munkások — körülbelül 60 ember — két héttel ezelőtt bérharcba léptek azzal a követeléssel, hogy az akkord munka eltöröltésük, hetibér helyett órabérrendszer lépjen életbe és a napi munkaidő 10 órára redukálódjék. Két heti sztrájk után — írja tudósítónk — a következő egyezsége jutottak a munkaadók és munkások: Az akkord munka fenáll tovább is, a napibér 1 kor. 60 fillér és 3 kor. 80 fillér között variál, épület felszerelésnél helyben 10% vidéken 20%-kal emelkedett a napibér, a munka ideje napi tíz óra és túlorát a legszorgosabb időben sem végeztethet az asztalos.

— **Tüzeset.** Ma délben *Tumbász* Tamás VII. körü házának udvarán játszatott *Tikviczky* Istvánnak, a ház lakójának 5 éves kis fia, miközben gyufákat gyujtogatott. Az egyik gyufa lángja felgyujtotta a sertés öl mellett levő szalmakazlat, amely rögtön lángba borult. Mindkét rendbeli tűzoltóink gyors és erélyes közbelépésének köszönhető hogy a tűz néhány perc alatt lokalizálva lett és a nádfedelű egymás mellé zsuffolt házak nem égtek le. A kár jelentéktelen.

— **Ismét öngyilkosság.** Az élettől való undorodás egész kultuszá lett Szabadkán. Alig mulik el nap, hogy hirt ne kellene adnunk egy-egy öngyilkossági esetről. A legújabb jelölt *Neorics* Miklós földes gazda, a ki a III. körben lévő lakásán a padlás egyik gerendájára huzta fel magát. *Neorics* már több ször kísérlete meg az öngyilkosságot és egy a hogy előbb észrevették, ugy történt ez esetben is. Az öngyilkos fia ugyanis ismerte már apja sötét tervét és nem hagyta egyedül. Tegnap dolga akadt a fiunak s a mikor visszatért nem találta apját. Azonnal keresésére indult s a padláson meg is találta — függve. Szerencsére még idejében levágták és így kutya baja öregnek.

— **Az elzálogosított esődtömeg.** *Lustig* Zoltán bajai kereskedő ellen a szabadkai törvényszék folyó évi február hóban a csődöt elrendelte. A vagyonbukott kereskedő a csőd meghirdetése előtt néhány nappal mintegy 4000 korona értékű üzleti áruit a szabadkai zálogháznál elzálogosította és aztán ismeretlen helyre távozott. A hitelezőit ki játszó kereskedő manipulációjáról a szabadkai rendőrség is tudomással bírván, ma, a mikor az eltűnt kereskedő atyja, *Lustig* Ignác a zálogjegyek érvényességét meghoszábbítani akarta, letartóztatta és átkísérte az ügyészséghez.

— **Rosszul sikerült vendégszereplés.** *Kubatovics* Antal többször büntetett tovarisovai illetőségű hirhedt zsebtolvaj a péterpáli vásárra átrándult Szabadkára és itt többrendbeli operációt szándékozott végrehajtani. A vendégszereplés azonban ez alkalommal nem ütött be, mert mielőtt »munká«-hoz foghatott volna, jó kompániába keveredett és teljesen lerészegedett ugy, hogy a rendőrjárat egyik utszéli árokban szedte fel és a mentőkkel a kórház megfigyelő osztályára szállította. Ma reggel, amikor ökelme a szokatlan helyen felébredt, mindjárt észhez kapott és igyekezett is menekülni a kelepceből, de ez nem sikerült neki, mert a rendőrök fülön fogták és a kapitányság elé állították. Holnap illetőségi helyére toloncolják.

— **Az udvarlás vége.** Vi ákovics Mátyás cipész segéd hosszabb ideje udvarolgatott Révai Ilona cselédleánynak. A régi jó viszony vége az lett, hogy a cselédleány ma bepanaszolta udvarlóját a rendőrségnél, hogy a szerelmes ifju egy értékes selyemkendőjét vitte magával szerelmi zálogul.

— **Elveszett a piactérről az edény piaci vezető uton 210 korona bankjegyekben.** A becsületes megtaláló a rendőrségnél átadhatja a talált összeget.

MULATSÁGOK.

Tüztőlök ünnepélye. Csantavéri levelezőnk jelenti, hogy ott tegnap folyt le a szokásos tüztőlök ünnepély, amely nagyon jól sikerült. Az ünnepélyen nagy közönség volt jelen és igen jól mulatott a különféle látványosságokon. Volt ugró- és futó verseny, amelynek díját Dankó József tüztőlök nyerte el, aki az eszközök felhasználása nélkül 3 ölet ugrott hosszúságban. Az ünnepély után közvacsora és táncmultság volt.

TANÜGY.

Vége a tanévnek.

(Saját tudósítónktól.) Péter és Pál napja nemcsak a gazdaközönségre nézve fontos, de diákokra is, mert tudvalevő, hogy ezen a napon zárják be a tudományok csarnokait és a nagy tanulóereg szerte széled otthonában.

Ez a nap az összes pirosbetűs napok között a legkedvesebb a diákokra nézve, mert meghozza számukra azt a nehezen várt két hónapos vakációt minden élvezetével és gyönyörrel együtt. A szabadkai tanintézetekben tegnap tartották meg az évszázó ünnepségeket, a melyek istentisztelettel kezdődtek és a bizonyítványok kiosztásával végződtek.

Az egyes iskolákban lefolyt ünnepségekről tudósításunk a következő:

Nagy közönség jelenlétében folyt le a *gimnáziumi* évszázó ünnepély, kik között Dr. Biró Károly polgármester s Bölits József kulturtanácsnok is ott volt. Ezen ünnepély legérdekesebb pontja, a nagyszámu jutalomdíjak kiosztása volt. Itt kerültek kiosztásra a pályamunkák nyerteseinek jutalmait is. *Széchenyi* pályamunkák nyertesei közül *Brenner* József 50, *Frank* Gyula és *Schützenberger* Alajos 30—30 koronával jutalmaztattak s *Balogh* József dicséretet kapott. *Kossuth* pályamunkák közül az első *Brenner* Józsefé, a második *Kosztolányi* Antalé volt, míg *Strelitzky* Dénes munkája dicséretet kapott. „*Becsület és becsületérzés*” című pályatételre beérkezett munkák közül a jutalmat *Kertész* Sámuel nyerte el *Halbrohr* János s *Brenner* József dicséretet kaptak.

Ugyancsak tegnap tartotta a városi zenede is évszázó hangversenyét a Pest szálló nagytermében. Bíráló bizottság tagjai voltak *Schmausz* Endre főispán, Dr. *Biró* Károly polgármester, *Bölits* József kulturtanácsnok, *Szalay* Mátyás főkapitány és *Mérey* Ákos főgim. tanár. A hangverseny sikere az igazgató *Gaal* Ferenc s a tanárok szorgalmának s ügybuzgóságának jutalma volt. A közönség minden számot megtapsolt, hogy ezzel egy a tanulókat mint a tanárokat egyrészt buzdítsa. másrészt elismerésének adjon kifejezést. Kiválóok voltak az énekkar által előadott számok. A szereplők közül kiténtek: *Toncs* Gizella, *Polák* Ella, *Vojnits* Lujza, *Zalán* Mariska, *Fischer* Ella, *Horváth* Irma, *Dimtrievics* Vjera, *Dominus* Ella, *Szilasi* Irén, *Turbók* Vilma és *Rnai* Margit, *Rác* János, *Spitzer* Dávid és *Kunetz* Sándor.

A fiu s leány polgári iskola tanulói is tegnap zárták be iskola évüket szép ünnepélyvel, hogy megkezdjék vidám szünidejüket.

Ujvidéki levelezőnk jelenti, hogy ott az összes tanintézetekben tegnap folyt le az évszázó ünnepségek, a melyeken igen szép közönség volt jelen.

SPORT.

A szabadkai sport egyesület győzelme.

Értesülésünk szerint a szabadkai Sport Egyesület győzelmeinek száma ismét egygyel szaporodott, amennyiben Ognyanov Szvetozár, az egyesület egyik kiváló atlétája f. hó 29-én a Magyar Athletikai Club atlétai versenyén megnyerte a súlydobás első díját a rudugrásban pedig 2 méter 84 cm-teres ug-rásával negyedik helyre került.

Football verseny.

A szabadkai Sport Egyesület foot-ball osztálya nagyban készül a megye egyik városában foot-ball tornával egybekötött atletikai verseny rendezésére, A verseny helyét és a részletes programot legközelebb közölni fogjuk.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Statistika az ügyvédekről.** A Jogtudományi Közlönyben állanak ezek az érdekes adatok: 1902-ben az országban a bejegyzett ügyvédek száma 4880 ról 4922-re emelkedett; ezek közül 21 az ügyvédség gyakorlásától föl volt függesztve. Az ügyvédjelöltek lajstromába való fölvétel végett 1186 kérvény érkezett, 60-nal több mint 1901-ben és összesen 2789 ügyvédjelölt volt ügyvédnél gyakorlaton. Hogy az ügyvédekkel sok

baja van a kamarának, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 1902-ben 14,567 fegyelmi ügy volt folyamatban. Elintéztek 2525 fegyelmi ügyet, vétkesnek 145-öt találtak. Ezek közül 64-et írásbeli feddással, 54-et pénzbírsággal, 23-at az ügyvédség gyakorlástól való ideiglenes fölfüggesztéssel, 4-et pedig az ügyvédi állástól való elmozdítással sújtottak.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonaterménykereskedő cég tudósítása.

— Junius 30. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza ápr.-re	—	—
Buza máj. 1904	—	—
Buza okt.	865—869	866—67
Rozs ápr.-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt.-re	650—651	650—51
Zab máj.-ra	—	—
Zab	—	—
Zab október	569—595	594—95
Teng. jul. 1904.	509—510	510—11
Tengeri aug.	524—523	523—23
Teng. máj. 1905	547—546	547—48
Tengeri	—	—
Repce	—	—
repce aug.	11.25—11.35	—

Felelős szerkesztő: BALASSA SÁNDOR.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,
Gabonát,

Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,
Üzleti helyiséget,
Nyaralót,

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„Bácsmegyei Napló” kis hirdetési rovatát.

Bácsmegyei Napló
ára 2 fillér kapható:

Vig Zsigm. Sándor
könyv és papír kereskedésében főtér.

Heumann Mór
könyv és papír kereskedésében főtér.

Krécsi A. Nándor
könyv és papír kereskedésében Deák-u.

Erdélyi D. és Társa
dohánytözsde és esztergályos üzletében Kossuth utca

Tenner B.
tűzoltó-tözsde és látérvár üzletében Kossuth-u.

Gerber Jakab
dohánytözsde és esztergályos üzletében Kossuth u.

Spitzer és Klein
fűszer és csemege üzletében Rudics-n.

Meznerics József
fűszer és csemege üzletében honvéd laktanya mellett

Beck Sándor
fűszer és liszt üzlete a törvényszékekkel szemben.

Nojesek Géza
fűszer és csemege üzletében Damjanich és Bercesényi utca sarkán.

PALICSON
Menezel Mihály
fűszer és csemege üzletében

Gázcsövek

jó állapotban, jutányosan eladó. Cim a kiadóban 142

Vetőgép

a legjobb minőségű, azonnal eladó. Cim a kiadóban. 143

Ócska vas

nagy mennyiségben, jutányosan eladó. Cim a kiadóban 144

Pallas lexikon

jutányosan eladó. Cim a kiadóban 139.

Családapa

állást keres. Igényei nagyon szerények. Cim a kiadóban 140

Makulatur

papiros nagy mennyiségben eladó. 1 6

Okleveles

óvónő gyermekek mellé ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban.

Intelligens

Válasz csak vasárnap. Pá X. Y. 153

Kosztosokat

-- kóser koszt -- egy tisztességes családnál jutányos árban kapható. Ugyanott butorozott szoba is kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 147

Jó menetelő

vegyes kereskedés azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban 135.

Mindennemű

nyomatvány blanketták lapunk kiadóhivatalában kaphatók. 1 8

Egy emeletes

magtár Széchenyi-téren aug 1 től kiadó. Cim a kiadóhivatalban 137

2 szobás

lakás kiadó. Cim a kiadóban. 151

Örökbe

adnék egy 6 éves kis fiút. Cim a kiadóban 152

Cukrász

házakhoz, esküvők, eljegyzések és ünnepélyekre ajánlkozik. Cim a kiadóban. 108.

Uraságokról

levetett, jó állapotban levő ruhákat jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban. 130.

Órás tanoncnak

felvétetik egy vagy két fiu, kik 1—2 gimnáziumot végeztek, Czeizler Lipót chronometer órás Szabadkán Kossuth-utca 123.

Kelebián

20 kapa csemege szőlő örök áron esetleg kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban. 113.

Kiadó

két szobás lakás butorral vagy a nélkül. Cim a kiadóban 150

Butorozott szoba

Kazinczy-utcában, a főtérhez közel kiadó. Cim a kiadóban 154

Gimnáziumban

vagy polgári iskolában megbukott tanulókat javító vagy pótvizsgára kiténő módszer szerint biztos sikerrel előkészít egy érettségét végzett ifju. Cim a kiadóban. 132.

Alágyujtó

papiros, zsákonként 30 fillér. Kapható lapunk könyvnyomdájában. 131.

Pénzkölcsönt

lakásra, telkekre, földbirtokokra, második, harmadik helyre is. Cim a kiadóhivatalban. 117.

Kitűnő házikoszt

kapható egy özevegnyűri nőnél. Cim a kiadóban 101

Kerestetik

egy elők 15 családhoz nevelő. Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatalban 1 155

Állást

keresek nővérem részére pék vagy cukrász üzletben. Cim a kiadóban. 212

Ügyes ügynökök

szép keresetre tehetnek szert egy nagyobb vállalatnál. Cim a kiadóhivatalban.

Angol és francia

nyelvből oktatást ad egy okl. tanítónő. Cim a kiadóhivatalban. 133.